

ANG **Big Five**

Pakete ng Komunidad - 2023-24

**Agarang Pagkilos Emerhensiyang
Tugon para sa Mga Paaralan**

STEERING COMMITTEE

STEERING COMMITTEE NG KOALISYON PARA SA MGA LIGTAS NA PAARALAN AT KOMUNIDAD

AHENSIYA/DISTRITO	KINATAWAN	POSISYON/TITULO
Jefferson Union High School District	Dorene Basuino	Associate Superintendent Human Resources & Student Services
Police Chiefs and Sheriff Association	Ed Barberini	Chief, San Mateo Police Department
San Mateo Consolidated Fire	Tony Blackman	Battalion Chief
San Mateo County Attorney	Lisa Cho	Deputy County Attorney
San Mateo County Behavioral Health and Recovery Services	Ziomara Ochoa Shirley Chu	Deputy Director Clinical Services Manager
San Mateo County Board of Supervisors	Alan Wong	Legislative Aide, Noelia Corzo
San Mateo County Board of Supervisors	Linda Wolin	Legislative Aide, Dave Pine
San Mateo County Community College District	Brian Tupper	Captain, Public Safety
San Mateo County District Attorney	Nadia Hahn	Deputy in Charge
San Mateo County Human Services Agency	Claire Cunningham	Agency Director
San Mateo County Human Services Agency	John Fong	Director, Children and Family Services
San Mateo County Office of Education	Mason Henricks	Coordinator, School Safety and Risk Prevention
San Mateo County Office of Education	Patricia Love	Executive Director, Strategy and Communications
San Mateo County Office of Education	Nancy Magee	County Superintendent
San Mateo County Office of Education	Mary McGrath	Executive Director, Safe and Supportive Schools
San Mateo County Office of Education	Kristen Shouse	Associate Superintendent, Educational Services
San Mateo County Probation	Chris Abalos	Deputy Chief
San Mateo County Schools Insurance Group	Tom Ledda	Manager, Workers Compensation and Loss Control
San Mateo County Sheriff	Christina Corpus	Sheriff
San Mateo County Superintendents Association	Kristen Gracia	Superintendent, Menlo Park City School District
San Mateo Union High School District, 9-12 School Districts Services	Don Scatena	Director of Student Services

2023-2024 KABUANG PANANAW

Ang Big Five na mga protokol ng San Mateo County ay nagbibigay ng nakabahaging pag-unawa ng emerhensiyang tugon gamit ang karaniwang wika sa lahat ng 23 distrito ng paaralan at 20 munisipalidad at mga ahensiya ng pagpapatupad ng batas ng county.

Unang inilabas noong 2014 makalipas ang buong taong proseso ng pakikipag-ugnay sa stakeholder na kaugnay ang mga eksperto mula sa edukasyon, pagpapatupad ng batas, sunog, pampublikong kalusugan, batas, pamahalaan, at kalakhang komunidad, nagbabalangkas ang Big Five ng limang agarang pagkilos para ipatupad sa anumang emerhensiya. Ang Big Five na tugong pagkilos ay Mag-shelter in Place; Dumapa, Magtakip at Kumapit; Ligtas na Campus; Lockdown/Barikada; at Paglikas.

Ang Big Five ay nasa ilalim ng patuloy na pagrepasso ng multi-disciplinary na Steering Committee ng Koalisyon para sa Mga Ligtas na Paaralan at at Komunidad ng San Mateo County. Regular na nagpupulong ang Steering Committee para bumuo at palakasin ang mga relasyon, repasuhin ang mga aktibidad, suriin ang mga lumalabas na paghamon, at gumawa ng mga rekomendasyon.

Bilang dagdag sa Big Five, ang matatag na portfolio ng Koalisyon ng **mga kasangkapan sa pangkaligtasang patnubay** (www.smcoe.org/schoolsafety) kabilang ang sumusunod: Mga Plano sa Leksiyon ng Big Five para sa lahat ng mga estudyante sa baitang na K-12; Pagtatasa sa Banta sa Estudyante; Toolkit para Pigilan ang Pagpapakamatay; Protokol sa Seksuwal na Pang-aabuso sa Bata; Protokol sa CSEC at Pangangalakal ng Tao para sa Mga Educator; Toolkit ng Naloxone para sa Mga Paaralan; at tulong sa Mga Komprehensibong Plano sa Kaligtasan ng Paaralan.

Ang pagtuon para sa taon ng pag-aaral na 2023-2024 ay nasa buong bansang istrategikong proseso sa pagpapalano para sa panlipunan, emosyonal, at pag-uugaling kalusugan ng kabataan pati na ang update ng Protokol sa Seksuwal na Pang-aabuso sa Bata na may pinalawak na mga pagsasanay para sa mga namumuno sa paaralan. Bilang karagdagan, magbibigay kami ng teknikal na tulong sa aming mga kaibigan sa Monterey County at sa Monterey County Office of Education na sa tagsibol/tag-init ng 2023 ay pormal na nagpatupad sa Mga Protokol ng Big Five at gumawa ng sarili nilang rehiyonal na pangkaligtasang koalisyon.

Patuloy na lumalago ang ating mga dulugan at pakikipagtulungan sa buong estado at county. Ang Koalisyon para sa Mga Ligtas na Paaralan at Komunidad ay mas naninindigan kaysa dati sa ating mga kasosyo, distrito ng paaralan, at mga esrudyante habang patuloy nating isinusulong ang ating pananaw: para lumikha at panatiliin ang ligtas at positibong paaralan at mga kapaligiran ng komunidad para ang lahat ng kabataan ay lumago at magtagumpay.

Gawin natin itong magaling na taon!

TALAHANAYAN NG MGA NILALAMAN

TALAHANAYAN NG MGA NILALAMAN

KOALISYON PARA SA MGA LIGTAS NA PAARALAN AT KOMUNIDAD NG SAN MATEO COUNTY: STEERING COMMITTEE	ii
PAUNANG SALITA	iii
SERVICE WORKER PARA SA SAKUNA	1
PAGTAWAG SA 911.....	2
MGA INKLUSIBONG KASANAYAN	3
MABILISANG PAG-IISIP.....	4
■ MAG-SHELTER IN PLACE.....	5
■ DUMAPA, MAGTAKIP AT KUMAPIT.....	6
■ LIGTAS NA CAMPUS	8
■ LOCKDOWN / BARIKADA	10
■ PAGLIKAS	13

SERVICE WORKER PARA SA SAKUNA

Sinasaad ng California Government Code, Section 3100, Title 1, Division 4, Chapter 4 na ang mga pampublikong empleyado ay mga Service Worker para sa Sakuna at sasailalim sa mga nasabing aktibidad sa pagserbisyo sa sakuna na maaaring italaga ng kanilang mga nakatataas o mga commander sa serbisyong emerhensiya. Kasama sa terminong “mga pampublikong empleyado” ang lahat ng mga taong naka-employo ng estado o anumang county, lungsod, lungsod at county, ahensiya ng estado o pampublikong distrito. Mailalapat ang batas sa mga sumusunod na kaso:

- Kapag naipoklama ang lokal na emerhensiya
- Kapag naipoklama ang estado ng emerhensiya
- Kapag gumaga ng deklarasyon ng pederal na sakuna

ANO ANG GINAGAWA NG SERVICE WORKER PARA SA SAKUNA?

- Ang mga pampublikong empleyadong naninilbihan sa tungkulin ng Mga Service Worker para sa Sakuna ay maaaring pagawin ng mga trabahong maliban sa kanilang mga karaniwang tungkulin para sa mga panahong lagpas sa mga karaniwang oras ng trabaho
- Maaaring i-schedule nang mga shift ang mga empleyaod at pabalikin sa lugar ng rrabaho sa labas ng karaniwang araw ng trabaho
- Ide-deploy ang mga Service Worker para sa Sakuna sa loob ng Incident Command System ay maaaring gumawa ng iba't ibang tungkulin, kabilang ang pamamahala sa pangangalaga sa masisilungan, komunikasyon, logistics, paunang lunas at ginhawa, o suporta at kaligtasan ng komunidad
- Kapag nailagay sa serbisyo para sa sakuna, ang pagsasaklaw sa Workers Compensation ng mga empleyado ay magiging responsibilidad ng pamahalaan ng estado (OES), pero ang employer ang magbabayad ng overtime. Mailalapat lang ang mga sirkumstansiyang ito kapag ang lokal o estadong emerhensiya ay nadeklara.

Para magbigay ng mabisang suporta bilang Service Worker para sa Sakuna, ang mga empleyado ay dapat may kumpiyansa na ang mga sarili nilang pamilya ay handang pangasiwaan ang mga emerhensiya kapag wala sila. Ang oras at enerhiya na nilalaan ng isang miyembro ng kawani na maging handa sa bahay ay magbibigay ng pinakamahusay na katiyakan na kaya nilang harapin ang sitwasyong pang-emerhensiya sa paaralan/lugar ng trabaho.

PAGTAWAG SA 911

Ang pagtugon ay ang proseso ng pagpapatupad ng mga naaangkop na aksyon habang may emerhensiyang sitwasyon. Sa yugtong ito, pinapakilos ng mga paaralan ang mga kinakailangang mapagkukunan upang matugunan ang malapit na emerhensiya. Maaaring kasama fito ang pagtawag o pag-text sa 911.

Kapag tumatawag sa 911, maging handang manatili sa telepono at sumagot sa mga partikular na tanong. Upang makumpleto ang isang tumpak na pagtatasa ng sitwasyon, ang 911 Dispatcher ay dapat kumuha ng maraming impormasyon hangga't maaari upang pinakamahusay na ipaalam sa mga tumutugon sa emerhensiya at makipag-ugnayan sa naaangkop na antas ng medikal na pagtugon.

KAPAG NAG-UULAT NG EMERHENSIYA:

- Manatiling kalmado at magsalita nang dahan-dahan at malinaw
- Maging handa na magbigay ng pangalan, lokasyon ng insidente, at lokasyon ng tumatawag, kung iba sa pinangyarihan ng emerhensiya
- Bagama't maaaring ilipat kaagad ang impormasyon ng caller ID sa 911 Dispatcher, hindi ito available sa lahat ng lokasyon. Kukumpirmahin at patototohanan ng 911 Dispatcher ang numero ng telepono at address para sa bawat tawag na natanggap.
- Sagutin ang lahat ng tanong ng 911 Dispatcher, kahit na ang mga tila paulit-ulit
- Huwag ibaba hangga't sabihin ng Dispatcher na gawin ito

PAGTAWAG SA 911 MULA SA CELL PHONE:

- Ang mga tawag sa cell phone sa 911 ay madalas na ipinadala sa isang punto ng pagsagot sa 911 batay sa saklaw ng cell radio. Ang mga lugar ng saklaw ng cell ay hindi palaging tumutugma sa mga hangganan ng lungsod.
- Alamin ang numero ng iyong cell phone at maging handa na ibigay sa dispatcher ang eksaktong address

I-TEXT SA 911:

Ang text sa 911 ay ang kakayahang magpadala ng text message para maabot ang 911 na mga kumukuha ng emerhensiya na tawag mula sa iyong mobile phone o device. Gayunpaman, dahil ang text sa 911 ay kasalukuyang available lamang sa ilang partikular na lokasyon, palaging gumawa ng voice call upang makipag-ugnayan sa 911 sa panahon ng emerhensiya hangga't maaari. Tumawag kung kaya mo. Mag-text kung hindi mo kaya.

Kapag tumatawag sa 911, mahalaga ang oras. Manatiling kalmado; magsalita nang dahan-dahan at malinaw. Kailangang makalap ng 911 Dispatcher ang tamang impormasyon sa unang beses nila itong hingin.

MGA INKLUSIBONG KASANAYAN

Ang seksyong ito ay naglilista ng mga inklusibong gawi na maaaring gamitin upang tulungan ang mga mag-aaral na may mga ambulatory, pag-iisip at pag-unlad, pandama at kalusugan ng isip na mga pangangailangan.

- Ang mga pangangailangan ng mag-aaral ay iba-iba depende sa indibiduwal na mag-aaral
- Mahalagang magmodelo ng kumpiyansa at kakayahan sa panahon ng pangkaligtasang drill o emerhensiya na insidente
- Kailangang malaman ng lahat ng mag-aaral na okay lang na makaramdam ng takot, kalungkutan, galit, o pag-aalala sa panahon ng emerhensiya na insidente at hinihikayat na pag-usapan ang kanilang nararamdaman o nararanasan.
- Pag-isipang lumikha ng Indibiduwal na Plano sa Emerhensiya para sa bawat mag-aaral

Para sa mga mag-aaral na may mga kakaibang pangangailangan, pag-isipang lumikha ng Indibiduwal na Plano sa Emerhensiya para sa bawat mag-aaral.

MABILISANG PAG-IISIP

Sakaling may emerhensiya, mahalaga ang mabilis na pag-iisip para makaligtas. Sa panahon ng krisis, dapat mabilis mag-isip ang indibiduwal para madetermina ang pinakamahusay na kurso ng pagkilos. Maaaring kasama sa mga pagpipiliang ito ang:

- Umalis sa campus
- Magtago
- Mag-lockdown/Mag-barikada
- Magbigay proteksiyon/depensahan laban sa umaatake sa mga pinakasukdulang sirkumstansiya

Ang pag-unawa at pagsasabuhay ng mga opsyong ito ay makakatulong sa isang indibidwal na tumugon nang tiyak at sa paggawa nito, pinakamahusay na matiyak ang kaligtasan at kaligtasan ng sarili at ng iba.

Kung sakaling magkaroon ng Marahas na Intruder sa campus, asahan na makarinig ng ingay mula sa mga alarma, putok ng baril, pagsabog, at sigawan. Karaniwan para sa mga taong nakakaranas ng isang mapanganib na sitwasyon na unang itanggi o bigyang dahilan ang posibleng panganib sa halip na tumugon. Ang de-kalidad na pagsasanay ay makakatulong sa mga indibidwal na makapag-isip nang malinaw at mabilis sa panahon ng magulong eksena. Dapat kasama sa wastong pagsasanay ang pagtulong sa mga tauhan na makilala ang mga tunog ng panganib. Sanayin ang mga kawani at mag-aaral na kumilos nang desidido at manatiling may kakayahang umangkop sa isang "mabilisang pag-iisip" na diskarte.

TUMINGIN, MAKINIG AT UMALIS: ALARMA SA SUNOG

Ang protokol na **TUMINGIN, MAKINIG, AT UMALIS** ay mahalagang pagkilos na gagawin kapag nagsasanay sa kalagayan ng isip na "mabilisang pag-iisip". Sa tunog ng alarma sa sunod, ang kawani at mga ibang namumuno ay dapat maglaan ng sandali para suriin ang senaryo bago lumikas. Ang tatlong hakbang ng **TUMINGIN, MAKINIG AT UMALIS** ay:

- **TUMINGIN** - buksan ang pintuan ng silid-aralan at tumingin palabas. Nakakakita ka ba ng usok o sunog? Ang daanan ba papunta sa dating nakaplanong lugar sa paglikas ay walang mga hadlang? May napansin ka bang kakaiba?
- **MAKINIG** - bilang karagdagan sa alarma, may mga iba pa bang tunog? Naririnig mo ba ang anumang bagay na magsasaad na hindi ligtas na lumabas ng silid (mga pagsabog, mga boses na nataranta, ang pagputok ng armas)?
- **UMALIS** - nang matukoy na ligtas na gawin ito, idirekta ang mga mag-aaral na umalis sa silid patungo sa paunang natukoy na lugar ng paglikas.

AGARANG PAGKILOS NA TUGON: ANG BIG FIVE

Ang Big Five ay isang pangkat ng **MGA AGARANG PAGKILOS NA TUGON** na nilalayong mabilis na maipatupad sa anumang iba't ibang pang-emerhensiyang sitwasyon. Kapag may naganap na emerhensiya, mahalaga na ang mga miyembro ng kawani ay magsagawa ng mga *agarang* hakbang para protektahan *ang sarili nila*, ang kanilang *mga mag-aaral*, at ang *ibang mga tao* sa campus.

Dapat maging pamilyar ang mga miyembro ng kawani sa bawat Agatang Pagkilos na Tugon at maging handang magsagawa ng mga itinalagang responsibilidad. Lahat ng mga mag-aaral ay dapat ding turuan kung paano ipatupad ang bawat isa sa mga protoko ng The Big Five.

AGARANG PAGKILOS NA TUGON: ANG BIG FIVE

ANG BIG FIVE NA PAGKILOS	KAILAN	ANO
MAG-SHELTER IN PLACE	Mga panganib sa kapaligiran, mapanganib na kalidad ng hangin dahil sa usok o iba pang mga contaminant, sunog sa labas ng lugar, mapanganib na wildlife sa lugar, o masamang panahon	Ihiwalay ang mga mag-aaral at kawani sa panlabas na kapaligiran. Pumasok. Kung nasa hangin ang peligro, isara na mga pintuan, bintana, at mga air vent. Patayin ang mga yunit ng air conditioning/heating.
DUMAPA, MAGTAKIP AT KUMAPIT	Lindol, pagsabog o mga nahuhulog na debris	Protektahan ang mga mag-aaral at kawani mula sa mga nahuhulog na debris, dumapa sa sahig, magtakip sa ilalim ng mabigat na furniture at kumapit.
LIGTAS NA CAMPUS	Potensyal na banta ng karahasan sa nakapaligid na komunidad at/o aktibidad ng pulisya sa labas ng campus at malapit	Kalmadong idirekta ang lahat ng kawani/ mag-aaral sa loob. Isara at i-lock ang lahat ng mga silid-aralan/pintuan ng opisina. Ipagpatuloy ang pagtuturo gaya ng pinlano. Manatili sa loob ng bahay hanggang iba ang inatas.
LOCKDOWN/ BARIKADA	Marahas na intruder sa campus	Agad manatiling ligtas sa loob. Kapag nasa loob na, ikandado at barikadahan ang lahat ng mga pintuan. Takpan ang mga bintana at patayin ang mga ilaw. Manatiling tahimik at alerto. Walang sinuman ang pinahihintulutang pumasok o lumabas para sa anumang kadahilanan maliban kung itinuro ng tagapagpatupad ng batas.
PAGLIKAS	Pagbabanta ng bomba, pagtagas ng kemikal/gas, sunog sa loob ng gusali o kalapit na lugar, alerto sa masamang panahon, pagkatapos ng lindol o pagsabog, o kapag nagpapatupad ng Pagpapalabas ng Mag-aaral/Muling Pagsasama	Gamitin ang protokol na “Tumingin, Makinig, at Umalis”. Kapag naituring na ligtas na lumabas sa mga gusali, ituro ang mga estudyante at kawani ng paaralan mula sa mga gusali ng paaralan papunta sa natukoy nang lokasyon.

MAG-SHELTER IN PLACE

Ang **MAG-SHELTER IN PLACE** ay isang panandaliang pamamaraang ipinatutupad para ihiwalay ang mga mag-aaral at kawani mula sa panlabas na kapaligiran at maiwasan ang pagkalandad sa mga contaminant na nasa hangin na banta ng wildlife o mga ibang pangkapaligirang peligro. Ang mga pamamaraan ay maaaring mangailangan ng pagsasara at pagsasara ng mga pinto, bintana, at mga lagusan; isara ang pagpainit ng silid-aralan/gusali, bentilasyon, at air conditioning system upang maiwasan ang pagkalandad sa hangin sa labas; at patayin ang mga pilot na ilaw.

Ang **MAG-SHELTER IN PLACE** ay tinuturing na angkop para sa, pero hindi limitado sa, mga sumusunod na klase ng emerhensiya:

- Pagpapalabas ng kemikal sa labas
- Sunog sa komunidad
- Mga mapanganib na pagtapon ng materyales
- Hindi mabuti sa kalusugang kalidad ng hangin sa labas
- Mapanganib na wildlife sa o malapit sa campus

Ang tugong Mag-shelter-in-Place ay maaaring mangailangan na isara ang mga HVAC system para magbigay ng proteksiyon mula sa kontaminadong hangin sa labas. Maaaring malayang gumagalaw ang mga mag-aaral at kawani sa loob ng mga gusali, ngunit walang sinuman ang dapat umalis sa protektadong espasyo hanggang sa atasam ng mga opisyal ng bumbero, tagapagpatupad ng batas, o pangangasiwa ng lugar.

MAG-SHELTER IN PLACE:

- Lahat ng heating, air conditioning, at ventilation system ay maaaring kailangang isara kaagad depende sa panganib
- Maaaring kailangang patayin ang lahat ng pilot light at pinagmumulan ng apoy
- Ang anumang mga puwang sa paligid ng mga pinto at bintana ay maaaring kailangang selyado
- Nagbibigay-daan para sa libreng paggalaw sa loob ng mga silid-aralan o opisina

DUMAPA, MAGTAKIP AT KUMAPIT

Ang **DUMAPA, MAGTAKIP AT KUMAPIT** ay ang agarang pagkilos na isinasagawa sakaling may lindol o pagsabog at pinoprotektahan ang mga estudyante at kawani sa mga lumilipad at nahuhulog na bagay. Ito ay angkop para sa, pero hindi limitado sa, mga sumusunod na klase ng emerhensiya:

- Lindol
- Pagsabog

Sa kaganapan ng pagsabog, lindol, o iba pang kaganapan na magdulot ng pagbagsak ng mga labi, kaagad “**DUMAPA, MAGTAKIP, AT KUMAPIT.**” Ang mga mag-aaral at kawani ay dapat dumapa sa sahig, magtafosa ilalim ng matibay na mesa o mesa, takpan ang ulo ng mga braso at kamay, at humawak sa mga kasangkapan. Talikuran ang mga bintana para malayo sa nababasag na salamin. Ang mga indibidwal na naka-wheelchair ay makakapag-secure laban sa panloob na dingding at i-kandado ng mga gulong. Protektahan ang ulo sa pamamagitan ng pagtatakip ng mga braso kung maaari.

DUMAPA, MAGTAKIP AT KUMAPIT:

- Dapat sanayin para sa agaran at awtomatikong pagtugon
- Ay ang nag-iisang pinaka-kapaki-pakinabang na aksyon upang maprotektahan mula sa pinsala sa isang lindol
- Kung sakaling imposibleng mag-duck sa ilalim ng matibay na kasangkapan, patuloy na takpan ang mukha at ulo gamit ang mga braso at humawak sa isang bagay na matibay.
- Karamihan sa mga pinsala sa lindol ay sanhi ng pagkabasag ng salamin o pagbagsak ng mga bagay
- Ang mga alarma sa sunog at mga sprinkler system ay maaaring umandar sa mga gusali sa panahon ng lindol, kahit na walang sunog
- Manatiling alerto sa mga aftershocks
- Tulungan ang mga may espesyal na pangangailangan upang matiyak ang ligtas na saklaw para sa lahat
- Lumikas **lamang** kung may pinsala sa gusali, nasusunog ang gusali, o nasa tsunami zone ang lokasyon

LIGTAS NA CAMPUS

Ang **LIGTAS NA CAMPUS** ay ipinatutupad kapag ang banta ng karahasan o aksyon ng pulisya sa nakapaligid na komunidad ay nangangailangan ng mga hakbang sa pag-iingat upang matiyak ang kaligtasan ng mga kawani at mag-aaral. Kapag ang isang campus ay nasa katayuang **LIGTAS NA CAMPUS**, ang pagtuturo sa silid-aralan at/o aktibidad ay dapat magpatuloy at lahat ng mga mag-aaral at kawani ay *mananatili sa loob sa tagal ng kaganapan, maliban sa mga mahahalagang pangangailangan*. Ang mga panlabas na gate at iba pang entrance/exit point ay maaaring sarado (**HINDI NAKA-LOCK**) upang hadlangan ang isang potensyal na salarin na pumasok sa bakuran ng paaralan.

Sa panahon ng Ligtas na Campus, ang Incident Command Team o staff na itinalaga ng Incident Command Team ay tutulong sa pag-escort sa mga estudyante at staff na maaaring kailanganing umalis sa silid-aralan para sa Mahahalagang Pangangailangan. Maaaring kasama sa Mahahalagang Pangangailangan ngunit hindi limitado sa sumusunod.

- Pagbabanyo/Toileting
- Medikal na Atensiyon/Tugon
- Kalusugan ng Pag-iisip/Mga Pangangailangan sa Wellness/Tugon

Ang sagot na ito ay tinuturing na angkop para sa, pero hindi limitado sa, mga sumusunod na klase ng emerhensiya:

- Potensyal na banta ng karahasan sa nakapaligid na komunidad
- Aktibidad ng pagpapatupad ng batas sa nakapaligid na komunidad

Ang isang **LIGTAS NA CAMPUS** na tugon ay maaaring itaas sa **LOCKDOWN / BARIKADA** kapag hinihiling ng mga pangyayari kung saan ang pagtuturo ay agad na huminto at sumusunod ang mga mag-aaral at kawani sa mga pamamaraan sa **LOCKDOWN/BARIKADA**.

Ang Ligtas na Campus ay nagbibigay-daan sa pagtuturo na magpatuloy habang ang paaralan ay nagsasagawa ng mga aksyong pang-iwas sa kaganapan ng isang banta sa kapitbahayan na nakapalibot sa isang paaralan. I-lock ang lahat ng pintuan ng silid-aralan/opisina, isara ang pasukan at labasan sa perimeter ng paaralan, at ipagpatuloy ang pagtuturo sa silid-aralan.

LIGTAS NA CAMPUS

LIGTAS NA CAMPUS:

- Nilalayon upang maiwasan ang isang potensyal na banta na naroroon sa komunidad mula sa pagpasok sa campus
- Pinapataas ang kaligtasan ng paaralan habang ginagalang ang oras ng pagtuturo
- Nangangailangan na ang lahat ng panlabas na pintuan ng silid-aralan/ opisina ay naka-lock at manatiling naka-lock
- Nilalayon upang maiwasan ang mga nanghihimasok na pumasok sa mga inookupahang lugar ng gusali
- Inaatas na ang lahat ng mga estudyante at kawani ay manatili sa **LIGTAS NA CAMPUS** na katayuan hanggang ang **ALL CLEAR** ay ibinigay ng School Incident Commander

LOCKDOWN / BARIKADA

Ang **LOCKDOWN / BARIKADA** ay ipinapatupad kapag ang napipintong banta ng karahasan o putok ng baril ay natukoy sa kampus, o ang paaralan ay inutusang gawin ito ng mga tagapagpatupad ng batas. **LOCKDOWN / BARIKADA**, ang mga mag-aaral ay dapat palaging manatili sa mga itinalagang silid-aralan o mga lokasyon ng lockdown. Huwag lumikas hanggang sa malinisan ang silid ng pagpapatupad ng batas o pangangasiwa sa lugar. Ang sagot na ito ay tinuturing na angkop para sa, pero hindi limitado sa, mga sumusunod na klase ng emerhensiya:

- Pagputok ng baril
- Banta ng sukdulang karahasan sa labas ng silid-aralan

Sa panahon ng **LOCKDOWN / BARIKADA**, tandaan na ang agarang kaligtasan mula sa marahas na nanghihimasok ay ang prioridad at gumagabay sa lahat ng aksyon, higit sa lahat ng iba pang alalahanin.

Ang Lockdown/Barikada ay nangangailangan ng pagsasara at pagsasara ng mga pinto at pagbabarikada ng mga mabibigat na bagay. Walang sinuman ang pinapayagang pumasok o lumabas hanggang sa door-to-door na paglalabas ng tagapagpatupad ng batas o School Incident Commander na magbubukas ng pinto mula sa labas gamit ang mga susi.

LOCKDOWN / BARIKADA:

- Ay isang tugon sa isang agarang panganib; hindi ito pinangungunahan ng anumang babala
- Nangangailangan ng mabilis na pagkilos; ang isang aktibong tagabaril, halimbawa, ay maaaring magpaputok ng isang round bawat segundo
- Nangangailangan ng pag-iisip ng sentido kumon sa ilalim ng pamimilit; gawin ang dapat gawin upang pinakamahusay na matiyak ang kaligtasan ng mga mag-aaral at kawani
- Kung posible na ligtas na makalabas ng campus kasama ang mga mag-aaral, gawin kaagad ang pagkilos na iyon (Tumakas/Lumabas ng Campus)
- Kung hindi posible na lumabas ng campus, mabilis na i-lock sa loob ng isang ligtas na silid at harangin ang pasukan (Itago/Lockdown/Barikada)
- Kapag na-secure na ang isang silid, walang sinuman ang papayagang pumasok o lumabas sa anumang pagkakataon
- Unahin ang malinaw na komunikasyon
- Sa matinding pagkakataon na ang isang Marahas na Intruder ay nakapasok sa isang silid, ang mga umookupa ay dapat handa nang protektahan o depensahan sa anumang pamamaraang kailangan (Protektahan/Depensahan)

LOCKDOWN / BARIKADA

MABILISANG PAG-IISIP

Sakaling may Marahas na Intruder sa campus, mahalaga ang mabilis na pag-iisip para makaligtas. Lalo na kapag ang isang aktibong banta ng karahasan ay naroroon, ang isang indibidwal ay dapat mag-isip sa kanilang mga paa upang mabilis na matukoy ang pinakamahusay na paraan ng pagkilos.

Kung sakaling magkaroon ng Marahas na Intruder sa campus, asahan na makarinig ng ingay mula sa mga alarma, putok ng baril, pagsabog, at sigawan. Karaniwan para sa mga taong humaharap sa banta na unang itanggi ang posibleng panganib sa halip na tumugon. Ang de-kalidad na pagsasanay ay makakatulong sa mga indibidwal na makapag-isip nang malinaw sa panahon ng magulong eksena. Dapat kasama sa wastong pagsasanay ang pagtulong sa mga tauhan na makilala ang mga tunog ng panganib at turuan silang sapilitang makipag-usap at gumawa ng mga kailangang pagkilos.

Ang mga pagkilos na ito ay malamang na kasama ang:

TUMAKAS / LUMABAS NG CAMPUS:

- Subukan lamang ito kung may tiwala na ang (mga) suspect ay wala sa malapit na lugar
- Ligtas na makalabas ng campus; humanap ng posisyon ng PAGtakip o ligtas na lugar para sa pagpupulong
- Gabayan/hikayatin ang iba na maaaring makaharap mo sa daan upang sundan ka sa kaligtasan
- Tumawag kaagad sa 911 upang iulat ang lokasyon at humiling ng mga serbisyong pang-emergency kung kinakailangan
- Kapag nasa ligtas na lugar na – manatili doon

MAGTAGO / LOCKDOWN / BARIKADA:

- Alisan ng laman ang lahat ng mga pasilyo; ipasok agad ang mga estudyante at staff
- Kapag na-lock at nakabarikada sa loob ng isang kuwarto, sundin ang lahat ng protokol para sa Lockdown/Barikada gaya ng nakasanayan
- Idirekta ang lahat ng nasa silid na manatiling tahimik at tahimik; patayin/patahimikin ang mga cell phone
- Kung hindi makahanap ng takip sa loob ng isang ligtas na silid, mabilis na maghanap ng isang taguan sa campus

PROTEKTAHAN / DEPENSAHAN:

- Kung makaharap ang isang Marahas na Intruder, bilang huling paraan, isaalang-alang ang pagsubok na guluhin o mawalan ng kakayahan sa pamamagitan ng agresibong puwersa o sa pamamagitan ng paggamit ng mga bagay sa kapaligiran tulad ng mga fire extinguisher o upuan.
- May mga dokumentadong pagkakataon kung saan ang agresibong aksyon ng mga biktima ay nagresulta sa pagpapahinto sa umaatake
- Ang pagprotekta/pagdepena ay HINDI isang inaasahan, isang pagpipilian lamang para sa huling paraan ng pagtugon

TUMINGIN, MAKINIG AT UMALIS: ALARMA SA SUNOG

Kung tumunog ang alarma sa panahon ng Lockdown/Barikada, laging tumugon nang maingat at **TUMINGIN** at **MAKINIG** sa kakaiba o marahas na aktibidad bago simulan ang paglikas **UMALIS**.

- **TUMINGIN** - buksan ang pintuan ng silid-aralan at tumingin palabas. Nakakakita ka ba ng usok o sunog?? Ang dati mo nang nakaplanong daan sa paglikas ay walang mga hadlang? May napansin ka bang kakaiba?
- **MAKINIG** - bilang karagdagan sa alarma, may mga iba pa bang tunog? Naririnig mo ba ang anumang bagay na magsasaad na hindi ligtas na lumabas ng silid (mga pagsabog, mga boses na nataranta, ang pagputok ng armas)?
- **UMALIS** - kapag makalipas lang na ligtas na gawin ito, idirekta ang mga mag-aaral na umalis sa silid patungo sa paunang natukoy na lugar ng paglikas

PAGLIKAS

Ipinatutupad ang **PAGLIKAS** kapag nagiging hindi ligtas ang mga kondisyon na manatili sa gusali. Ang aksyon na ito ay nagbibigay para sa maayos na paggalaw ng mga mag-aaral at kawani sa mga itinakdang ruta mula sa loob ng mga gusali ng paaralan patungo sa isang itinalagang lugar sa labas ng kaligtasan.

Ang **PAGLIKAS** ay tinuturing na angkop para sa, pero hindi limitado sa, mga sumusunod na klase ng emerhensiya:

- Banta ng bomba
- Kemikal na aksidente
- Pagsabog o banta ng pagsabog
- Sunog
- Lindol

Sa kaganapan ng pagsabog, lindol, o iba pang kaganapan na magdulot ng pagbagsak ng mga labi, ang **PAGLIKAS** ay pangungunahan ng “**DUMAPA, MAGTAKIP, AT KUMAPIT**” na protokol. Ang mga mag-aaral at kawani ay dapat dumapa sa sahig, magtafosa ilalim ng mesa o mesa, takpan ang ulo ng mga braso at kamay, at humawak sa mga kasangkapan.

MABILISANG PAG-IISIP: TUMINGIN, MAKINIG AT UMALIS - ALARMA SA SUNOG

Bago lumikas, maglaan ng ilang sandali upang tumingin sa labas ng pinto para sa anumang potensyal na panganib. Pakinggan ang anumang kakaiba na maaaring magpinto ng pangkaligtasang peligro. Kapag nadetermina na ligtas ang daan, lumikas sa opisina o silid-aralan sa designadong ligtas na lugar.

PAGLIKAS:

- Nangangailangan ng paglabas mula sa gusali patungo sa isang itinalagang ligtas na lugar, sa loob ng campus o sa labas ng lugar
- Maaaring mangailangan na ang mga mag-aaral at kawani ay umasa sa transportasyon ng bus ng distrito
- Maaaring hilingin sa mga kawani na lumabas sa pamamagitan ng mga alternatibong ruta batay sa mga pangyayari
- Nag-aatas na ang mga mag-aaral ay manatili sa mga nakatalagang guro maliban kung ipinagbabawal ito ng mga pangyayari
- Nangangailangan na ang mga kawani at mag-aaral ay tumulong sa mga may espesyal na pangangailangan upang matiyak ang ligtas na paglabas ng lahat

PAGLIKAS

MGA RUTA NG PAGLIKAS:

Mag-ingat sa pagpili ng itinalagang evacuation area. Isaalang-alang kung mayroong isang malinaw na ruta patungo sa lugar mula sa lahat ng bahagi ng campus, at kung ito ay sapat na malayo sa kaso ng sunog o gas leak, ngunit sapat na malapit upang maabot sa pamamagitan ng paglalakad. Isaalang-alang din ang pagkakaroon ng maraming itinalagang evacuation area kung sakaling ang isa ay naharang o kung hindi man ay naging hindi ligtas sa panahon ng emerhensiya. Tiyaking may malinaw at walang harang na daanan papunta sa campus para sa mga sasakyang pang-emerhensiya. Tiyaking isama ang paglikas sa (mga) itinalagang lugar bilang bahagi ng mga pangkaligtasang drill at pagsasanay.